

(2) *ans*

A0133FR / A4001 HISTORY : PAPER III

SYBA

24

SYBA
20/11/17
10 to 11
pages 2

Sem III

(3 Hours)

QP CODE : 23634

HISTORY

Marks : 100

Library

- NB : (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

1. Attempt **any two** of the following:
  - A. Discuss the importance of coins and inscriptions for the study of Ancient Indian history.
  - B. Explain how Brahmannical literature can be considered as a source of Ancient Indian History.
  - C. Describe the accounts of Fa-hien and Huien Tsang

2. Attempt **any two** of the following:
  - A. Write a note on entertainment, amusements and sports of the Harappan people.
  - B. Explain the concept of Mother Goddess, proto type Shiva and nature worship of Harappan period.
  - C. Describe the civic amenities in Harappan town planning

3. Attempt **any two** of the following:
  - A. Explain the administrative features of the janapada period.
  - B. Write a note on agriculture and industry during the Vedic period.
  - C. Explain the religious beliefs of Aryans with special reference to ceremonies and sacrifices.

4. Attempt **any two** of the following:
  - A. Trace the evolution of the kingdom of Magadha.
  - B. Describe the teachings of Gautama Buddha.
  - C. Explain the impact of Alexander's invasion of Ancient India

5. Write short notes on **any two** of the following:
  - a) Importance of monuments
  - b) Causes of decline of Indus civilization
  - c) Varnashrama
  - d) Vardhamana Mahavira

3 ans

(मराठी रुपांतर)

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) प्राचीन भारतीय इतिहासाच्या अभ्यासासाठी नाणी व कोरीव लेख यांच्या महत्वाची चर्चा करा.
(ब) ब्राह्मणी वाङ्मय हे प्राचीन भारतीय इतिहासाचे संदर्भ साधने कशी ठरू शकतात हे स्पष्ट करा.
(क) फा-हेन आणि ह्यू-एन-त्संग यांच्या वृत्तांताचे वर्णन करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) हडप्पा संस्कृतीमधील लोकांच्या करमणुकीची साधने आणि क्रिडा यांवर टिपण लिहा.
(ब) हडप्पा संस्कृतीमधील आदिमाता, शिव, निसर्गपुजा या संकल्पना स्पष्ट करा.
(क) हडप्पा शहर व्यवस्थापनामधील नागरी सुविधांचे वर्णन करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) जनपद काळातील प्रशासकीय वैशिष्ट्ये लिहा.
(ब) वैदिक काळातील कृषी आणि उद्योगधंदे या विषयी सविस्तर टिपण लिहा.
(क) आर्यांचे यज्ञ आणि विधी यांच्या संदर्भात धार्मिक श्रद्धा स्पष्ट करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (अ) मगध राज्याच्या उत्क्रांतीच्या मागोवा घ्या.
(ब) गौतम बुद्धाच्या चरित्र आणि शिकवणीची चर्चा करा.
(क) प्राचीन भारतातील अलेक्झांडरच्या स्वारीचा प्रभाव स्पष्ट करा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.

- (अ) ऐतिहासिक स्मारकांचे महत्व
(ब) सिंधू संस्कृतीच्या न्हासाची कारणे
(क) वर्णाश्रम
(ड) वर्धमान महावीर